

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ
СПРАВ

Навчально-науковий інститут № 5

Кафедра кримінального права та кримінології

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Основи кримінального права » вибіркового
компонент освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
072 Фінанси, банківська справа та страхування (Фінансова безпека та
фінансові розслідування)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 20.09.2024 № 9

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з юридичних дисциплін
Протокол від 19.09.2024 № 8

Розглянуто на засіданні кафедри кримінального права та кримінології навчально-наукового інституту № 5 Харківського національного університету внутрішніх справ (протокол від 30.08.2024 № 1).

Розробники:

1. Зав. кафедрою, д.ю.н., доцент Пахнін М. Л.
2. Професор кафедри, д.ю.н., професор Ємельянов В. П.
3. Професор кафедри, д.ю.н., професор Шульга А. М.
4. Доцент кафедри, к.ю.н., доцент Кундеус В. Г.
5. Доцент кафедри, к.ю.н., доцент Вапсва Ю. А.
6. Старший викладач кафедри Митрофанова Ю. С.

Рецензенти:

1. Професор кафедри кримінально-правових дисциплін юридичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, доктор юридичних наук, професор Храмцов О. М.

2. Професор кафедри кримінального права і кримінології навчально-наукового інституту № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор Ященко А. М.

1. Опис навчальної дисципліни (на основі повної загальної середньої освіти)

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS: 4,0 Загальна кількість годин: 120 Кількість тем: 2	07 Управління та адміністрування; 072 Фінанси, банківська справа та страхування; Фінансова безпека та фінансові розслідування, бакалаврський	Навчальний курс – 4 Семестр – 8 Види підсумкового контролю: екзамен

Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:

денна форма навчання	заочна дистанційна форма навчання
Лекції – 24 год. Семінарські заняття – 26 год. Самостійна робота – 70 год. Загальна кількість годин - 120 год	Лекції – 6 год. Семінарські заняття – 6 год. Самостійна робота – 108 год. Загальна кількість годин - 120 год.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи кримінального права» є формування у студентів системи теоретичних знань про основні положення та інститути кримінального права України, знання чинного законодавства про кримінальну відповідальність, забезпечення оволодіння практичними вміннями та навичками застосування отриманих знань при кваліфікації кримінальних правопорушень.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи кримінального права» є :

- засвоєння студентами загальних принципів та напрямів кримінальної політики України, предмету та функцій кримінального права, змісту кримінального законодавства;
- опанування студентами основними принципами та інститутами загальної частини, понятійним апаратом кримінального права;
- засвоєння студентами знань про загальну характеристику та систему кримінальних правопорушень, характеристику їх об'єктивних, суб'єктивних та кваліфікуючих ознак, спеціальних видів звільнення від кримінальної відповідальності;
- набуття студентами вмінь правильного тлумачення і застосування норми кримінального закону, вироблення практичних навичок кваліфікації кримінальних правопорушень, розмежування їх один від одного, а також кримінально протиправних діянь від інших,
- набуття студентами вмінь самостійно поглиблювати свої знання і навички кваліфікації кримінальних правопорушень.

Окрім навчальних та наукових, викладання дисципліні передбачає вирішення виховних та загальноосвітніх завдань:

- виховувати поважне ставлення до закону України про кримінальну відповідальність, усвідомлення особливої функції кримінального права та законодавства - охороняти особистість, її права та свободи, інтереси суспільства та держави, та особливих примусових заходів, що використовуються у відповідності до норм кримінального права;

- формувати переконаність і впевненість студентів у необхідності глибокого знання та дотримання закону України про кримінальну відповідальність;

- активізувати пізнавальну діяльність студентів, сприяти розвитку абстрактного та логічного мислення, формувати усвідомлення того, що ефективність застосування законодавства про кримінальну відповідальність залежить від якісної підготовленості фахівців;

- підвищувати правову культуру та ерудицію студентів та інші.

Міждисциплінарні зв'язки: успішне вивчення навчальної дисципліни не можливе без знання окремих положень інших юридичних та неюридичних дисциплін, зокрема:

- філософії – при вивченні питань про свободу волі в кримінальному праві, співвідношення Загальної та Особливої частини кримінального права;

- теорії держави та права - для засвоєння понятійного апарату, єдиного для всіх юридичних наук, що є необхідною базою для вивчення галузевих правових дисциплін, у тому числі кримінального права. Зокрема при дослідженні принципів кримінального права, кримінально-правової норми, визначенні суспільних відносин;

- конституційного права - при визначенні спрямованості та змісту норм кримінального права;

- адміністративного права – при вивченні окремих ознак кримінального правопорушення, з'ясуванні критеріїв розмежування кримінальних від інших правопорушень;

- кримінального процесуального права – з метою правильного з'ясування питання про винність особи у вчиненні кримінального правопорушення і застосування до неї покарання, співвідношення змістовного характеру кримінального права та правової процедури застосування кримінально-правових норм в практичній діяльності;

- кримінально-виконавчого права – при вивченні підстав, меж, умов та порядку призначення покарань та аналізу питань щодо порядку та умов виконання кримінальних покарань;

- міжнародного права – для засвоєння окремих питань чинності закону про кримінальну відповідальність у часі та просторі, кримінально-правової характеристики злочинів проти безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- поняття, предмет, метод, завдання, функції і систему кримінального законодавства;
- поняття, підстави, форми реалізації кримінальної відповідальності;
- поняття, структуру, види тлумачення, положення про чинність та принципи дії кримінального закону;
- поняття, ознаки та елементи кримінального правопорушення, види кримінальних правопорушень;
- поняття складу кримінального правопорушення, класифікацію складів, кримінально-правову характеристику об'єктивних та суб'єктивних ознак складу кримінального правопорушення;
- поняття та підстави кваліфікації кримінальних правопорушень;
- поняття та характеристику множинності кримінальних правопорушень;
- обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння;
- нормативне регулювання звільнення від кримінальної відповідальності;
- поняття, мету та види покарання і примусових заходів медичного характеру, засади призначення покарання, звільнення від покарання та його відбування, правові наслідки судимості;
- кримінально-правову характеристику кримінальних правопорушень, передбачених Особливою частиною Кримінального кодексу України;
- правила кваліфікації кримінальних правопорушень, розмежування їх між собою та відмежування від інших правопорушень;

вміти:

- вільно орієнтуватися в системі норм та інститутів Загальної та Особливої частин кримінального закону, інших правових актів, в частинах, що мають безпосереднє відношення до кваліфікації конкретних діянь;
- здійснювати пошук та об'єктивний аналіз матеріалів правозастосовної діяльності при кваліфікації кримінальних правопорушень;
- правильно застосовувати норми Загальної та Особливої частин Кримінального кодексу під час кваліфікації кримінальних правопорушень.

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни		
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-2	Здатність планувати та управляти часом.

	ЗК-9	Здатність бути критичним і самокритичним.
	ЗК-10	Здатність виявляти ініціативу та підприємливість, адаптуватися та діяти у новій ситуації.
	ЗК-11	Здатність працювати як у команді, так і автономно.
Фахові компетентності (ФК)	ФК-5	Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення, володіти інформаційними технологіями у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
	ФК-7	Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

3. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА № 1 «Основи Загальної частини кримінального права».

Поняття, ознаки, функції та система кримінального права.

Закон про кримінальну відповідальність: поняття, структура, тлумачення.

Поняття чинності (дії) кримінального закону у часі та просторі. Зворотна дія закону про кримінальну відповідальність.

Кримінальна відповідальність: поняття, форми реалізації, підстави.

Поняття кримінального правопорушення: класифікація, ознаки, елементи.

Склад кримінального правопорушення: поняття, види, характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак.

Помилка: поняття, види та значення.

Стадії вчинення кримінального правопорушення. Дійове каяття при вчиненні кримінального правопорушення.

Співучасть у кримінальному правопорушенні: об'єктивні та суб'єктивні ознаки, форми, кримінальна відповідальність.

Множинність кримінальних правопорушень: поняття, складові елементи та види, правові наслідки.

Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння: поняття, види, місце серед них обставин, що передбачені у статтях 36 – 43 КК України.

Звільнення від кримінальної відповідальності: поняття, підстави та порядок звільнення.

Покарання: поняття, ознаки, система та його види.

Призначення покарання. Поняття законної підстави для призначення покарання. Принципи призначення покарання. Загальні засади призначення покарання

Звільнення від покарання та його відбування. Поняття звільнення від покарання, його підстави, умови та види.

Судимість, її погашення та зняття.

Обмежувальні заходи й інші заходи кримінально-правового характеру. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.

Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.

ТЕМА № 2. «Основи Особливої частини кримінального права».

Поняття Особливої частини Кримінального права, її система та значення. Наукові основи кваліфікації кримінальних правопорушень.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти власності.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти довкілля.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти громадської безпеки.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення.

Загальна характеристика злочинів проти основ національної безпеки України.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та кримінальні правопорушення проти журналістів.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти правосуддя.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення).

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські	Практичні заняття	Лабораторні	Самостійна робота	
Семестр № 8							
Тема № 1 Основи Загальної частини кримінального права	66	12	14	0	0	40	
Тема № 2. Основи Особливої частини кримінального права.	54	12	12	0	0	30	
Всього:	120	24	26	0	0	70	екзамен

4.1.1.1 Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (заочна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські	Практичні заняття	Лабораторні	Самостійна робота	
Семестр № 8							
Тема № 1 Основи Загальної частини кримінального права	66	4	4	0	0	58	
Тема № 2. Основи Особливої частини кримінального права.	54	2	2	0	0	50	
Всього:	120	6	6	0	0	108	екзамен

4.1.2. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до тем навчальної дисципліни		Література:
	Тема № 1. Основи Загальної частини кримінального права	Нормативні акти: 1-6. Основна література: 1-10. Допоміжна література: 1-40.
	Навчальні питання: <ol style="list-style-type: none"> 1. Кримінальне право як галузь законодавства. Предмет і метод кримінального законодавства. 2. Завдання та функції кримінального законодавства. 3. Кримінальне право як галузь права. 4. Джерела кримінального законодавства та кримінального права. 5. Поняття закону про кримінальну відповідальність. Структура Кримінального кодексу України. 6. Диспозиція статті Особливої частини КК України. Види диспозицій. 7. Санкція статті Особливої частини КК України. Види санкцій. 8. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі. Зворотна дія закону про 	

		<p>кримінальну відповідальність.</p> <p>9. Поняття кримінальної відповідальності. Форми реалізації кримінальної відповідальності. Підстава кримінальної відповідальності.</p> <p>10. Поняття кримінального правопорушення, його ознаки, елементи та види. Значення положень ч. 2 ст. 11 КК України про малозначність діяння.</p> <p>11. Класифікація кримінальних правопорушень</p> <p>12. Поняття складу кримінального правопорушення. Класифікація складів кримінальних правопорушень. Ознаки складу кримінального правопорушення.</p> <p>13. Об'єкт та предмет кримінальних правопорушень.</p> <p>14. Поняття об'єктивної сторони кримінального правопорушення та складу кримінального правопорушення.</p> <p>15. Суспільно небезпечне діяння (дія чи бездіяльність).</p> <p>16. Непереборна сила, непереборний фізичний примус, психічний примус та їх значення для вирішення питання про кримінальну відповідальність за суспільно небезпечну дію або бездіяльність.</p> <p>17. Суспільно небезпечні наслідки.</p> <p>18. Причинний зв'язок між діянням та суспільно небезпечними наслідками.</p> <p>19. Місце, час, спосіб, обстановка, засоби та знаряддя вчинення кримінального правопорушення.</p> <p>20. Поняття особи, яка підлягає кримінальній відповідальності (суб'єкта кримінального правопорушення). Поняття спеціального суб'єкта кримінального правопорушення.</p> <p>21. Осудність, неосудність та її критерії. Обмежена осудність та її критерії.</p> <p>22. Відповідальність за кримінальні правопорушення, вчинені в стані сп'яніння.</p> <p>23. Поняття та ознаки суб'єктивної сторони. Форми вини</p> <p>24. Умисел і його види. Відмінність непрямого умислу від прямого.</p> <p>25. Необережність та її види.</p> <p>26. Випадок (казус) як невинне заподіяння суспільно небезпечних наслідків, його відмінність від кримінальної протиправної недбалості.</p> <p>27. Мотив і мета кримінального правопорушення.</p> <p>28. Помилка та її вплив на форму вини та</p>	
--	--	---	--

	<p>кримінальну відповідальність.</p> <p>29. Поняття та ознаки співучасті у кримінальному правопорушенні. Спеціальні питання відповідальності за співучасть.</p> <p>30. Форми співучасті.</p> <p>31. Поняття і види стадій вчинення кримінального правопорушення.</p> <p>32. Множинність кримінальних правопорушень.</p> <p>33. Поняття та мета покарання за Кримінальним кодексом України. Призначення покарання.</p> <p>34. Система та види покарань.</p> <p>35. Поняття та види звільнення від кримінальної відповідальності.</p> <p>36. Поняття та види звільнення від покарання та його відбування.</p> <p>37. Поняття та правові наслідки судимості. Погашення та зняття судимості.</p> <p>38. Обмежувальні заходи й інші заходи кримінально-правового характеру.</p> <p>39. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.</p> <p>40. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.</p>	
	<p>Тема № 2. Основи Особливої частини кримінального права</p> <p>Навчальні питання:</p> <p>1. Поняття, система та значення Особливої частини КК України.</p> <p>2. Кваліфікація кримінальних правопорушень: поняття, підстави та кваліфікація при конкуренції та колізії правових норм.</p> <p>3. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти життя.</p> <p>4. Умисне вбивство з корисливих мотивів (п. 6 ч. 2 ст. 115 КК)</p> <p>5. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти здоров'я.</p> <p>6. Поняття та види тілесних ушкоджень.</p> <p>7. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи.</p> <p>8. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.</p> <p>9. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина (розділ V КК України), їх загальна характеристика.</p> <p>10. Загальна характеристика кримінальних</p>	<p>Нормативні акти: 1-20.</p> <p>Основна література: 1-11.</p> <p>Допоміжна література: 1-30.</p>

		<p>правопорушень проти власності.</p> <p>11. Корисливі кримінальні правопорушення проти власності: поняття, види, ознаки.</p> <p>12. Некорисливі кримінальні правопорушення проти власності: поняття, види, ознаки.</p> <p>13. Крадіжка (ст. 185 КК України).</p> <p>14. Грабіж (ст. 186 КК України).</p> <p>15. Розбій (ст. 187 КК України).</p> <p>16. Вимагання (ст. 189 КК України). Відмежування вимагання, поєднаного з насильством від розбою.</p> <p>17. Шахрайство (ст. 190 КК України). Відмежування від крадіжки чи грабежу, поєднаних з обманом.</p> <p>18. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.</p> <p>19. Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут незаконно підроблених грошей, державних цінних паперів, білетів державної лотереї, марок акцизного податку чи голографічних захисних елементів (ст. 199 КК)</p> <p>20. Контрабанда (ст. 201 КК)</p> <p>21. Легалізація (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом (ст. 209 КК)</p> <p>22. Шахрайство з фінансовими ресурсами (ст. 222 КК України).</p> <p>23. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти довкілля.</p> <p>24. Загальна характеристика кримінальних правопорушень громадської безпеки.</p> <p>25. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва.</p> <p>26. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту.</p> <p>27. Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами (ст. 286 КК).</p> <p>28. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності.</p> <p>29. Хуліганство (ст. 296 КК).</p> <p>30. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку.</p> <p>31. Кримінальні правопорушення проти моральності.</p> <p>32. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або</p>	
--	--	---	--

			<p>прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення.</p> <p>33. Загальна характеристика злочинів проти основ національної безпеки України.</p> <p>34. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.</p> <p>35. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та кримінальні правопорушення проти журналістів.</p> <p>36. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку.</p> <p>37. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.</p> <p>38. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти правосуддя.</p> <p>39. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти встановленого порядку несення військової служби (військовікримінальні правопорушення).</p> <p>40. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.</p>	
--	--	--	--	--

5. Методи навчання

Навчання з дисципліни «Основи кримінального права» проходить у формі лекцій, практичних занять та самостійної роботи.

Метою аудиторних занять є систематизоване засвоєння студентами теоретичних знань про основні принципи та інститути, понятійний апарат кримінального права, поняття, види та загальну характеристику кримінальних правопорушень, передбачених КК, характеристику їх об'єктивних, суб'єктивних та кваліфікуючих ознак, спеціальних видів звільнення від кримінальної відповідальності, вироблення практичних навичок кваліфікації кримінальних правопорушень, розмежування кримінальних правопорушень один від одного, а також протиправних діянь від непротиправних. Аудиторні заняття передбачають форми контролю засвоєння змісту дисципліни.

Лекційні заняття передбачають викладення нового теоретичного матеріалу викладачем, сприйняття цього матеріалу студентами. За своїм змістом лекції охоплюють основний теоретичний матеріал найважливіших тем навчальної дисципліни.

Семінарське заняття – форма навчального заняття, на яких студенти повинні набути навичок практичного застосування положень законодавства про кримінальну відповідальність до конкретних життєвих ситуацій, закріпити теоретичні знання з предмету. Під час цих занять студентами під контролем викладача обговорюються рішення практичних завдань. Ці рішення студенти повинні готувати заздалегідь, під час самостійної підготовки до практичного заняття, записувати рішення у робочі зошити для практичних занять. Тему та номери завдань призначає завчасно викладач відповідно до Збірника практичних завдань окремо до Загальної та Особливої частин кримінального права.

Викладач оцінює вірність, повноту й обґрунтованість рішень, викладених студентами, їх активність у дискусії, рівень знань та умінь формулювати й відстоювати свою позицію тощо.

Самостійна робота є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом студентом у час, вільний від аудиторних навчальних занять.

Самостійна робота студента складається з опрацювання конспекту лекцій, підготовки до семінарських та практичних занять, самостійного освоєння навчального матеріалу по окремим темам, щодо яких не передбачені аудиторні заняття, ознайомлення з нормативними актами та рекомендованою літературою.

Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення навчальної дисципліни: підручник, навчальні та навчально-методичні посібники та матеріали, конспект лекцій викладача, методичними рекомендаціями тощо. Для самостійної роботи студенту також рекомендується відповідна наукова та фахова монографічна та періодична література. Самостійна робота студента над засвоєнням навчального матеріалу може виконуватися у бібліотеці, навчальних кабінетах, а також і в домашніх умовах.

Зміст самостійної роботи студента над дисципліною визначається у Навчально-методичних матеріалах до практичних занять іншими методичними матеріалами, затвердженими на кафедрі, а також завданнями та вказівками викладача, що проводить заняття у групі.

Самостійна робота за кожною темою основ кримінального права передбачає теоретичне засвоєння основних принципів та інститутів, понятійного апарата кримінального права, положень про поняття, види та загальну характеристику правопорушень передбачених розділами Особливої частини КК, характеристику їх об'єктивних, суб'єктивних та кваліфікуючих ознак, вироблення практичних навичок кваліфікації кримінальних правопорушень, розмежування кримінальних правопорушень один від одного, а також спеціальних видів звільнення від кримінальної відповідальності за окремі кримінальні правопорушення. При цьому потребують опрацювання не лише положення Особливої частини КК, а і, обов'язково, положення Загальної частини КК, Постанови Пленуму Верховного Суду України, норми Конституції України, інших Кодексів і Законів України чи підзаконних нормативних актів з відповідних галузей права.

6. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий контроль

Орієнтовний перелік питань до екзамену

Тема № 1. Особливості Загальної частини кримінального права

1. Кримінальне право як галузь законодавства. Предмет і метод кримінального законодавства.
2. Завдання та функції кримінального законодавства.
3. Кримінальне право як галузь права.
4. Джерела кримінального законодавства та кримінального права.
5. Поняття закону про кримінальну відповідальність. Структура Кримінального кодексу України.
6. Диспозиція статті Особливої частини КК України. Види диспозицій.
7. Санкція статті Особливої частини КК України. Види санкцій.
8. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі. Зворотна дія закону про кримінальну відповідальність.
9. Поняття кримінальної відповідальності. Форми реалізації кримінальної відповідальності. Підстава кримінальної відповідальності.
10. Поняття кримінального правопорушення, його ознаки, елементи та види. Значення положень ч. 2 ст. 11 КК України про малозначність діяння.
11. Класифікація кримінальних правопорушень
12. Поняття складу кримінального правопорушення. Класифікація складів кримінальних правопорушень. Ознаки складу кримінального правопорушення.
13. Об'єкт та предмет кримінальних правопорушень.
14. Поняття об'єктивної сторони кримінального правопорушення та складу кримінального правопорушення.

15. Суспільно небезпечне діяння (дія чи бездіяльність).
16. Непереборна сила, непереборний фізичний примус, психічний примус та їх значення для вирішення питання про кримінальну відповідальність за суспільно небезпечну дію або бездіяльність.
17. Суспільно небезпечні наслідки.
18. Причинний зв'язок між діянням та суспільно небезпечними наслідками.
19. Місце, час, спосіб, обстановка, засоби та знаряддя вчинення кримінального правопорушення.
20. Поняття особи, яка підлягає кримінальній відповідальності (суб'єкта кримінального правопорушення). Поняття спеціального суб'єкта кримінального правопорушення.
21. Осудність, неосудність та її критерії. Обмежена осудність та її критерії.
22. Відповідальність за кримінальні правопорушення, вчинені в стані сп'яніння.
23. Поняття та ознаки суб'єктивної сторони. Форми вини
24. Умисел і його види. Відмінність непрямого умислу від прямого.
25. Необережність та її види.
26. Випадок (казус) як невинне заподіяння суспільно небезпечних наслідків, його відмінність від кримінальної протиправної недбалості.
27. Мотив і мета кримінального правопорушення.
28. Помилка та її вплив на форму вини та кримінальну відповідальність.
29. Поняття та ознаки співучасті у кримінальному правопорушенні. Форми співучасті.
30. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння
31. Поняття і види стадій вчинення кримінального правопорушення.
32. Множинність кримінальних правопорушень.
33. Поняття та мета покарання за Кримінальним кодексом України. Призначення покарання.
34. Система та види покарань.
35. Поняття та види звільнення від кримінальної відповідальності.
36. Поняття та види звільнення від покарання та його відбування.
37. Поняття та правові наслідки судимості. Погашення та зняття судимості.
38. Обмежувальні заходи й інші заходи кримінально-правового характеру.
39. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.
40. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.

Тема № 2. Основи Особливої частини кримінального права

1. Поняття, система та значення Особливої частини КК України.
2. Кваліфікація кримінальних правопорушень: поняття, підстави та кваліфікація при конкуренції та колізії правових норм.
3. Загальна характеристика злочинів проти основ національної безпеки України.

4. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти життя.
5. Кримінальна відповідальність за умисне вбивство за обтяжуючих обставин (ч. 2 ст. 115 КК України).
6. Кримінальна відповідальність за доведення до самогубства (ст. 120 КК України).
7. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти здоров'я.
8. Кримінальна відповідальність за тяжке тілесне ушкодження.
9. Кримінальна відповідальність за середньої тяжкості тілесне ушкодження (ст. 125 КК України).
10. Кримінальна відповідальність за легкі тілесні ушкодження.
11. Кримінальна відповідальність за побої та мордування (ст. 126 КК України).
12. Загальна характеристика кримінальних правопорушень що ставлять у небезпеку життя та/або здоров'я особи.
13. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи.
14. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.
15. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина (розділ V КК України).
16. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти власності.
17. Корисливі кримінальні правопорушення проти власності: поняття, види, ознаки.
18. Некорисливі кримінальні правопорушення проти власності: поняття, види, ознаки.
19. Крадіжка (ст. 185 КК України).
20. Грабіж (ст. 186 КК України).
21. Розбій (ст. 187 КК України).
22. Вимагання (ст. 189 КК України). Відмежування вимагання, поєднаного з насильством від розбою.
23. Шахрайство (ст. 190 КК України). Відмежування від крадіжки чи грабежу, поєднаних з обманом.
24. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.
25. Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут незаконно підроблених грошей, державних цінних паперів, білетів державної лотереї, марок акцизного податку чи голографічних захисних елементів (ст. 199 КК)
26. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти довкілля.
27. Загальна характеристика кримінальних правопорушень громадської

безпеки.

28. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва.

29. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

30. Порухення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами (ст. 286 КК).

31. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності.

32. Хуліганство (ст. 296 КК).

33. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення.

34. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.

35. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та кримінальні правопорушення проти журналістів.

36. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку.

37. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

38. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти правосуддя.

39. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення).

40. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи оцінювання результатів навчання включають в себе поточний та семестровий контроль.

Поточний контроль. Проводиться науково-педагогічними працівниками під час навчальних занять. Метою поточного контролю є забезпечення зворотного зв'язку між науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти в процесі навчання, перевірка готовності здобувачів до виконання наступних навчальних завдань, а також підвищення їх навчальної мотивації.

При обліку успішності здобувачів в Університеті враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні, лабораторні тощо); самостійна робота (виконання завдань для самостійного опрацювання, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, виконання розрахункових завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, розроблення спеціальних технічних пристроїв і приладів, моделей, комп'ютерних програм, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); виконання курсових робіт; контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у

вигляді, передбаченому в робочій програмі навчальної дисципліни). Усі види робіт оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Здобувач вищої освіти, який отримав незадовільну оцінку або має пропуск за навчальні заняття чи самостійну роботу, зобов'язаний відпрацювати незадовільну оцінку та/або пропуск.

За результатами поточного контролю здобувач вищої освіти може отримати максимально 50 балів: 25 балів – за навчальну роботу; 25 балів – за самостійну роботу.

Результат навчальної роботи здобувача за семестр розраховується як середнє арифметичне значення всіх отриманих оцінок за навчальні заняття протягом семестру, яке округлюється до однієї десятої й виставляється викладачем в журнал обліку роботи академічної групи окремою колонкою.

Аналогічно розраховується результат самостійної роботи здобувача за семестр – середнє арифметичне значення всіх отриманих оцінок за самостійну роботу протягом семестру, яке округлюється до однієї десятої. Округлений підсумковий результат самостійної роботи вноситься до журналу обліку роботи академічної групи викладачем окремою колонкою.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середнє арифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

$$\begin{array}{l} \text{Загальна} \\ \text{кількість балів} \\ \text{(перед} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем)} \end{array} = \left(\begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{навчальних} \\ \text{занять} \\ \text{за семестр} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{самостійної} \\ \text{роботи за} \\ \text{семестр} \end{array} \right) / 2) * 10$$

Кафедри зобов'язані розробити чіткі критерії оцінювання результатів навчання (роботу під час навчальних занять, виконання самостійних навчальних та індивідуальних творчих завдань) та довести їх до відома здобувачів на початку вивчення дисципліни.

Семестровий контроль. Проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному завершальному етапі вивчення навчальної дисципліни (освітнього компоненту) і включає в себе семестровий контроль та атестацію здобувачів вищої освіти.

Для обліку результатів навчання використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. **Присутність здобувача на проведенні підсумкового контролю (залік, екзамен) обов'язкова.** Якщо здобувач не з'явився на підсумковий контроль (залік, екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у заліково-екзаменаційну відомість відмітку «не з'явився».

Семестровий контроль успішності, зазвичай проводиться у формі екзамену, заліку (заліку та екзамену) з конкретної навчальної дисципліни або окремої її завершеної частини в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою такої навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом.

Здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни, якщо він виконав усі види робіт, передбачені

робочою програмою навчальної дисципліни в поточному семестрі з цієї дисципліни.

Семестровий екзамен – це форма семестрового контролю засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни (окремої її завершеної частини) за семестр, що проводиться як контрольний захід.

Семестровий залік – це форма семестрового контролю, що полягає в оцінюванні засвоєння здобувачем навчального матеріалу з дисципліни (окремої її завершеної частини) на підставі результатів виконаних ним завдань і певних видів робіт під час навчальних занять. Ці результати також можуть зараховуватися як підсумок поточного контролю без додаткового опитування здобувачів вищої освіти.

Оцінювання здобувачів під час семестрових екзаменів і заліків здійснюється за національною шкалою. Для переведу оцінок, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку), з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (заліку, екзамені), яка використовується при розрахунку успішності здобувача, становить – **50**.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних під час складання підсумкового контролю (екзамен, залік).

$$\begin{array}{l} \text{Підсумкові бали} \\ \text{навчальної дисципліни} \end{array} = \begin{array}{l} \text{Загальна кількість} \\ \text{балів (перед} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем)} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Кількість балів за} \\ \text{підсумковим контролем} \\ \text{(50, 40, 30, 20)} \end{array}$$

Здобувачі вищої освіти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин (протягом місяця не подали відповідні документи директору інституту, філії), вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку. Такий здобувач вищої освіти має право скласти підсумковий контроль під час ліквідації академічної заборгованості, визначеної окремим графіком інститутом (філією).

Якщо по навчальній дисципліні передбачений захист курсової роботи та підсумковий контроль (екзамен) – здобувач допускається до екзамену, після захисту курсової роботи.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів з семестровим контролем у формі заліку чи екзамену, то результат вивчення дисципліни в поточному семестрі визначається як середнє арифметичне значення балів, набраних у поточному та попередньому семестрах.

$$\begin{array}{l} \text{Підсумкові бали} \\ \text{навчальної дисципліни} \end{array} = \begin{array}{l} \text{Підсумкові бали} \\ \text{за поточний семестр} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Підсумкові бали} \\ \text{за попередній} \\ \text{семестр} \end{array} : 2$$

Курсова робота, захист результатів всіх видів практики оцінюється як окрема залікова частина та не включається при підрахунку до підсумкового контролю з дисципліни. Результати захисту курсової роботи, всіх видів практики відображаються у заліково-екзаменаційних відомостях, навчальних картках здобувача, індивідуальних навчальних планах та оцінюються за 100- бальною шкалою з подальшим переведом до національної шкали та шкали ЄКТС, для переведу вводиться коефіцієнт – **20**.

Робота під час навчальних занять	Самостійна та індивідуальна робота	Підсумковий контроль
Отримати не менше 4 позитивних оцінок	Підготувати реферат, підготувати конспект за темою самостійної роботи	Отримати за підсумковий контроль не менше 30 балів

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
80-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією-двома значними помилками.
75-79		C	«Добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками або з однією-двома значними помилками.

70–74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, але прогалини не носять істотний характер, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконана, деякі з виконаних завдань містять помилки, робота з трьома значними помилками.
60–64		E	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана або якість виконання деяких з них оцінена числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки.
21-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, потрібні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконана, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
1-20		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не освоєний, потрібні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

10. Рекомендована література (основна, Додаткова), інформаційні ресурси в Інтернеті

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

Основна література

1. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / [Харченко В. Б., Житний О. О., Орлов Ю. В. та ін.]; за заг. ред. О. М. Литвинова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2020. 428 с. – ISBN 978-966-610-097-2. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/4b73643c-9591-41ba-b399-e15660924037/content>

2. Кримінальне право України (у питаннях та відповідях) : навч. посіб. / [О. М. Литвинов, Ю. В. Орлов, В. П. Ємельянов та ін.]; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Ю.

В. Орлова ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2023. 520 с.
URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ca9eb628-ce1a-4764-a173-30f367b9b21e/content>

3. Ємельянов, В. П. Кримінальне право України: Загальна частина. Основні питання вчення про злочин : наук.-практ. посіб. / В. П. Ємельянов. – Харків: Право, 2018. 142 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/430b5cb1-1efb-4e93-a5e5-45ef2d1b1ccd/content>

Додаткова література

1. Політика у сфері боротьби зі злочинністю України: теоретичні та практичні проблеми : монографія / за заг. ред. проф. П. Л. Фріса та проф. В. Б. Харченка. Івано-Франківськ – Харків : Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, 2016. 419 с.
2. Панов М. І. Кримінальна відповідальність : поняття, принципи, підстава // *Право України*. 2016. № 8. С. 249 – 259.
3. Яценко А. М. Обставини, що виключають можливість застосування кримінальної відповідальності // Політика у сфері боротьби зі злочинністю : матеріали наук.-практ. конф. (м. Івано-Франківськ, 9 – 10 грудня 2016 р.). Івано-Франківськ, 2017. С. 140 – 145.
4. Костенко О. М. Культура і закон – у протидії злу. Київ : Атіка, 2014. 352с.
5. Самотієвич В. О. Відмежування кваліфікованих від самостійних складів кримінальних правопорушень // *Публічне право*. 2021. № 1. С.147 – 154.
6. Ємельянов В. П., Коростиленко А. В. Дискусійні питання щодо загального поняття об'єкта злочинів. *Часопис Київського університету права*. 2016. № 1. С. 255 – 259.
7. Магарін С. С., Бараненко Д. В. Суб'єкт злочину за новим кримінальним законодавством України : монографія / за ред. Є. Л. Стрельцова. Одеса : Астропринт, 2014. 104 с.
8. Гуренко Д. Ю., Ємельянов В. П. Актуальні питання щодо визначення суб'єкта злочинів // *Часопис Київського університету права*. 2015. № 2. С. 280 – 283.
9. Ємельянов В. П., Харченко В. Б. Особливості законодавчої конструкції та визначення форм вини кримінальних правопорушень з похідними наслідками // *Прикарпатський юридичний вісник : збірн. наук. праць : науково-практичне видання*. Вип. 6 (41). Видавничий дім «Гельветика», 2021. С. 97 – 102.
10. Кваша О. О. Співучасть у злочині: структура та відповідальність. Київ : ІДП НАН України; РВВ ЛДУВС, 2015. 560 с.
11. Митрофанов І. І. Співучасть у злочині : навч. посіб. Одеса : Фенікс, 2014. 208 с.
12. Вознюк А. А. Кримінально-правові ознаки організованих груп і злочинних організацій. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2015. 192 с.
13. Куц В. М., Яценко А. М. Примирення учасників кримінально-правового конфлікту (кримінально-правовий аспект): монографія. Харків : Юрайт, 2014. 328 с.
14. Крижановський М. В., Яценко А. М. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб : монографія. Харків : Право, 2020. 264 с.
15. Велика українська юридична енциклопедія : У 20 томах. Том 17. Кримінальне право / редкол.: В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін.; Нац. акад. прав. наук України; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. 1064 с.

Основна література:

1. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / [Харченко В. Б., Житний О. О., Орлов Ю. В. та ін.]; за заг. ред. О. М. Литвинова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2020. 428 с. – ISBN 978-966-610-097-2. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/4b73643c-9591-41ba-b399-e15660924037/content>
2. Кримінальне право України (у питаннях та відповідях) : навч. посіб. / [О. М. Литвинов, Ю. В. Орлов, В. П. Ємельянов та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Ю. В. Орлова ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2023. 520 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ca9eb628-ce1a-4764-a173-30f367b9b21e/content>
3. Ємельянов, В. П. Кримінальне право України: Загальна частина. Основні питання вчення про злочин : наук.-практ. посіб. / В. П. Ємельянов. – Харків: Право, 2018. 142 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/430b5cb1-1efb-4e93-a5e5-45ef2d1b1ccd/content>

Додаткова література:

1. Бандурка І. О. Об'єкт неналежного виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей / Бандурка Ірина Олександрівна // Supremația Dreptului = Верховенство Права: междунар. науч. журн. 2016. № 3. С. 111-115. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/cb919b99-e4aa-4e5f-93a3-02dbe74d3dca/download>
2. Байлов А. В. Напрями вдосконалення системи кримінально-правових заходів протидії насильству в сім'ї / А. В. Байлов, А. А. Васильєв // Вісник Кримінологічної асоціації України. 2014. № 8. С. 24-30. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/32e48dcd-802f-442b-abba-86365b505f06/download>
3. Бандурка І. О. Соціально-правове забезпечення як передумова кримінально-правового захисту дітей / Бандурка Ірина Олександрівна // Наше право. 2015. № 5. С. 94-97. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/27ad0590-0b2a-4e2d-8a3a-8a914239c3b8/download>
4. Вапсва Ю. А. Щодо звільнення від кримінальної відповідальності медичних працівників під час пандемії COVID-19 / Юрій Альфонсасович Вапса // Правова наука і державотворення в Україні в контексті правової інтеграції: матеріали XIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Суми, 21-22 трав. 2021 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Сум. філ. Суми: Видав. дім «Ельдорадо», 2021. С. 80-82. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/1ad67492-6b9e-40d9-b35f-324a576f8dab/download>
5. Васильєв А.А. Щодо змісту родового об'єкту складів правопорушень розділу XI Особливої частини КК України / А. А. Васильєв, Д. Ю. Кондратов // Державна політика у сфері убезпечення дорожнього руху: теорія, законодавство, практика: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. харків, 5 листоп. 2021 р.) / НДІ вивч. проблем злочинності імені акад. В. В. Сташиса НАПН України. Харків. 2021. С. 26-29. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/441562d1-7545-446a-9f40-105bfd270dda/download>
6. Ємельянов В. П. Антитерористичне законодавство: поняття, система, шляхи вдосконалення : моногр. / В. П. Ємельянов. – Харків : Право, 2016. – 88 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/8b8edd39-1f97-4e10-9a63-1d2c95d38521/download>

7. Ємельянов В. П. Деякі питання щодо визнання діянь кримінальними проступками / Вячеслав Павлович Ємельянов // Злочинність і протидія їй в умовах сингулярності: тенденції та інновації : зб. тез доп. наук.-практ. конф., присвяч. пам'яті члена Правління Кримінол. асоц. України, проф. Тетяни Андріївни Денисової (м. Харків, 16 квіт. 2021 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кримінол. асоц. України. Харків : ХНУВС, 2021. С. 204-205. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/ceb2f802-a119-44db-91c9-eda082b06e6d/download>

8. Ємельянов В. П. Особливості законодавчої конструкції та визначення форми вини кримінальних правопорушень з похідними наслідками / Ємельянов В. П., Харченко В. Б. // Прикарпатський юридичний вісник. 2021. Вип. 6(41). С. 97-102. - DOI: [https://doi.org/10.32837/pyuv.v0i6\(41\).976](https://doi.org/10.32837/pyuv.v0i6(41).976).

9. Ємельянов В. П. Терористичний акт: загальне поняття, відмежування від суміжних злочинів та шляхи вдосконалення складу злочину [Електронний ресурс] / В. П. Ємельянов // Вісник Асоціації кримінального права України. 2015. № 1(4). С. 233-244. - Режим доступу: http://nauka.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/07/4_14.pdf.

10. Житний О. О. Темпоральні властивості законодавства України про кримінальну відповідальність (національно-правовий та міжнародно-правовий аспекти регулювання) / Житний О. О. // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Сер.: Право. 2014. Вип. 16. - С. 128- 131. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/405de011-b636-47f2-b2bd-fe2a69a312ed/download>

11. Колесник М. О. Захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України як обставина, що виключає кримінальну протиправність діяння, – право чи обов'язок / М. О. Колесник // Правова наука і державотворення в Україні в контексті інтеграційних процесів: матеріали XIV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Суми, 19-20 трав. 2023 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Сумська філія. Суми, 2023. – С. 128-130. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/94793a89-d17f-4f18-9820-c1f372f83df5/download>

12. Кундеус В. Г. Кримінальна відповідальність за акти незаконного втручання в діяльність цивільної авіації // International scientific and practical conference «Legal sciences: research and European innovations» : conference proceedings, April 23–24, 2021. Czestochowa : «Baltija Publishing», 2021. 320 pages. С. 193-196. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/6dae9202-501c-4ffc-b60d-841895c1999f/download>

13. Кундеус В. Г. «Наслідки» за кримінальним правом України та в парадигмі забезпечення пріоритету прав людини та перетворення держави на правову / Кундеус В. Г., Лантінов Я. О. // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Сер.: Право. 012. Вип. 12. С. 285-289. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/bc58e4db-0b63-417d-b504-955b2a0145c4/download>

14. Купар Д. Ю. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням із потерпілим за вчинення злочину проти встановленого порядку несення військової служби: теоретико-прикладний аспект / Купар Д. Ю. // Науковий вісник публічного та приватного права. - 2017. Вип. 5, т. 2. С. 215-221// URL: <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/bb89c762-1584-48fe-b670-a5a96b7e90c7/download>

15. Митрофанова Ю. С. Деяке порівняння положень Стамбульської Конвенції та Кримінального кодексу України щодо криміналізації зґвалтування / Юлія Сергіївна Митрофанова // Актуальні проблеми сучасної науки в дослідженнях молодих учених : тези доп. учасників наук.-практ. конф. з нагоди святкування Дня науки (м. Харків, 15 трав. 2020 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2020. С. 184-189. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/0d99cdf3-5584-4495-9831-bcca53788ac5/download>

16. Митрофанова Ю. С. До питання визначення згвалтування, вчиненого групою осіб / Юлія Сергіївна Митрофанова // Правова наука і державотворення в Україні в контексті правової інтеграції: матеріали XIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Суми, 21-22 трав. 2021 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Сум. філ. Суми: Видав. дім «Ельдорадо», 2021. С. 97-99. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/8f1b59d2-b39b-41b8-afab-95debf8d30e8/download>
17. Митрофанова Ю. С. Проблема визначення статі потерпілої особи у згвалтуванні / Митрофанова Ю. С. // Право і суспільство. 2023. - № 2, т. 1. С. 228-234. - DOI: <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2023.2.1.34>. <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/9b8ee0dc-7651-4ddd-a6f4-151c7025a95f/download>
18. Перепеліцина С. Д. Проблеми притягнення до кримінальної відповідальності за колабораційну діяльність / Софія Дмитрівна Перепеліцина // Актуальні проблеми сучасної науки в дослідженнях молодих учених, курсантів та студентів : тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 17 травн. 2023 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внут. справ, Наук. парк «Наука та безпека». Вінниця : ХНУВС, 2023. С. 415-418. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/94549d51-0d0e-469f-957c-0aa699135dde/download>
19. Репчонок А. Ю. Поняття, ознаки та класифікація злочинів у сфері економіки / А. Ю. Репчонок // Держава та регіони. Серія: Право. 2020. № 2 (68). С. 278-284. - DOI: <https://doi.org/10.32840/1813-338X-2020.2.47>. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/d7da0080-0abd-4202-9f6c-81d0377c8837/download>
20. Су Є. Ю. Криміналізаційні підстави грубого порушення законодавства про працю (ст. 172 КК України) / Суп Євген Юрійович // Наше право. 2018. №3. С. 131-137. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/ebf87b8a-f4ee-42dd-a158-46033b88126c/download>
21. Титаренко Ю. М. До питання про зниження віку кримінальної відповідальності / Юлія Миколаївна Титаренко // Актуальні проблеми сучасної науки в дослідженнях молодих учених, курсантів та студентів : тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 17 травн. 2023 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внут. справ, Наук. парк «Наука та безпека». Вінниця : ХНУВС, 2023. С. 519-521. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/1773744a-db01-4348-8e0d-8aa6ec963ce7/download>
22. Фіалка М. І. Кваліфікація злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення / М. І. Фіалка // Кваліфікація злочинів у діяльності Національної поліції України : навч. посіб. / за заг. ред. О.М. Литвинова ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : Константа, 2017. С. 310-332. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/fab02b4e-5d15-4f92-98c8-1ab2520ee2f6/download>
23. Харченко В. Б. Примушування до антиконкурентних узгоджених дій (до п'ятої річниці «гуманізації» відповідальності за правопорушення у сфері господарської діяльності) / Харченко В. Б., Чорнуха О. С. // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Сер.: Право. 2016. Вип. 22. С. 148-152. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/48de68d4-ce8a-4e5e-a989-eeb1e286ac69/download>
24. Харченко В. Б. Застосування закону про кримінальну відповідальність за аналогією: заборонено чи все ж таки допустиме? / Харченко В. Б. // Наукові читання, присвячені пам'яті професора Т. А. Денисової : зб. матеріалів (м. Запоріжжя, 10 берез. 2022 р.) / Класич. приват. ун-т. Запоріжжя : КПУ, 2022. С. 380-384. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/2597fe5f-1c44-423f-8720-e4b9dd9a3574/download>
25. Харченко В. Б. Майно як предмет злочинів проти власності та предмет суспільних відносин права власності на речі та інші речові права / Вадим Борисович

Харченко // Вісник Кримінологічної асоціації України. 2017. № 2 (16). С. 121-131. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/95568fad-ed5b-4052-b923-d0152c98ab4e/download>

26. Харченко В. Б. Особисті немайнові та виключні майнові права на об'єкти інтелектуальної власності у структурі неправомірної вигоди // Вісник Кримінологічної асоціації України. 2015. № 3 (11). С. 90-101. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/f02fc61d-26f7-4472-94f0-6d624e0b68f4/download>

27. Харченко В. Б. Чи можуть сто котів набути якостей тигра?/ Вадим Борисович Харченко // Правова наука і державотворення в Україні в контексті правової інтеграції: матеріали XIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Суми, 21-22 трав. 2021 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Сум. філ. – Суми: Видав. дім «Ельдорадо», 2021. С. 107-109. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/5231266d-ec31-495c-9f11-00bd0d7d3f43/download>

28. Черевко К. О. Генезис законодавства за незаконне проведення абортів / Черевко К. О. // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Сер.: Право. 2014. Вип. 16. – С. 162-165. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/43bfc1a9-0a81-4c12-b273-478c2e384df4/download>

29. Шевелев К. Є. Кримінально-правові аспекти визначення об'єкту злочину, передбаченого ст. 175 КК України / Шевелев Костянтин Євгенович, Авдєєв Олександр Олександрович // Право.ua. 2016. № 3. С. 147-151. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/6eec5776-0af8-427b-be73-45229d74b7ea/download>

30. Шкурят, І. О. Кваліфікація незаконного переміщення, депортації цивільного населення та дітей на тимчасово окупованій території України / Іван Олексійович Шкурят // Актуальні проблеми сучасної науки в дослідженнях молодих учених, курсантів та студентів : тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 17 травн. 2023 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Наук. парк «Наука та безпека». Вінниця : ХНУВС, 2023. С. 603-606. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/4ebe280e-a205-40d0-b42e-cfe7813fb22e/download>

31. Шульга А. М. Кримінально-правова охорона земель від забруднення або псування: Монографія / А.М. Шульга. – Х.: НікаНова, 2014. 256 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/632d7630-110f-46e0-b26e-370e9c459e28/download>

32. Шульга А. Встановлення заборони злочинних посягань на земельні ресурси України / Андрій Шульга // Підприємництво, господарство і право. 2020. № 3. С. 275-280. - DOI: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.3.46>

33. Шульга А. М. Загально-теоретична парадигма визначення земельних злочинів[Електронний ресурс] / Шульга А. М. // Юридичний науковий електронний журнал. 2016. № 6. С. 205-208. - Режим доступу: http://www.lsej.org.ua/6_2016/57.pdf.

34. Шульга А. М. Методологічні засади дослідження проблем кримінально-правової охорони земельних ресурсів України / Шульга А. М. // Право і суспільство. 2020. - № 1, ч. 2. С. 136-142. - DOI: <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2020.1-2.23>.

Інформаційні та навчальні ресурси в Інтернеті

1. Законодавство України // Верховна Рада України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>.

2. Президент України // Документи. URL: <http://www.president.gov.ua/documents/all>.

3. Урядовий портал // Нормативно-правова база. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/npd/search>.

4. Єдиний державний реєстр судових рішень // Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/>.
5. Конституція України: закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
6. Кримінальний кодекс України: закон України від 05.04.2001 № 2341-III // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
7. Кримінальний процесуальний кодекс України: закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
8. Кодекс України про адміністративні правопорушення: закон України від 07.12.1984 № 8073-X // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
9. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
10. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
11. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: закон України від 23.02.2006 № 3477-IV // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>
12. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за корупційні правопорушення: закон України від 07.04.2011 № 3207-VI // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3207-17>
13. Про внесення змін до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів України щодо гуманізації кримінальної відповідальності: закон України від 15.04.2008 № 270-VI // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/270-17>
14. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо гуманізації відповідальності за правопорушення у сфері господарської діяльності: закон України від 15.11.2011 № 4025-VI // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4025-17>
15. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними: закон України від 15.02.1995 № 62/95-ВР // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/62/95>
16. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: закон України від 15.02.1995 № 62/95-ВР // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-18>
17. Про боротьбу з тероризмом: закон України від 20.03.2003 № 638-IV // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/638-15>

18. Про попередження насильства в сім'ї: закон України від 15.11.2001 № 2789-III // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2789-14> (дата звернення: 10.05.2021).
19. Про контррозвідувальну діяльність: закон України від 26.12.2002 № 374-IV // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/374-15>
20. Про захист суспільної моралі: закон України від 20.11.2003 № 1296-IV // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL:
21. Про прокуратуру: закон України від 14.10.2014 № 1697-VII // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>
22. Про запобігання корупції: закон України від 14.10.2014 № 1700-VII // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
23. Про психіатричну допомогу: закон України від 22.02.2000 № 1489-III // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1489-14>
24. Про державний кордон України: закон України від 04.11.1991 № 1777-XII // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1777-12>
25. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей: закон України від 24.01.1995 № 20/95-ВР // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/20/95>
26. Про затвердження Інструкції про порядок відбування покарання засуджених військовослужбовців у виді тримання в дисциплінарному батальйоні: наказ Міністерства оборони України від 18.05.2015 № 215 // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0691-15>
27. Правила судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень: наказ Міністерства охорони здоров'я України від 17.01.1995 № 6 // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0255-95>
28. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Міністерства внутрішніх справ України щодо офіційного тлумачення положень частини третьої статті 80 Конституції України (справа про депутатську недоторканність): рішення Конституційного Суду України від 26.06.2003 № 12-рп/2003 // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v012p710-03>
29. Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 04.06.2010 р. № 7. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
30. Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 07.02.2003 р. № 2. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
31. Про судову практику в справах про злочини проти власності : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 06.11.2009 р. № 10. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
32. Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчинених стійкими злочинними об'єднаннями : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 23 грудня 2005 р. № 13. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

33. Про судову практику в справах про викрадення та інше незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими пристроями чи радіоактивними матеріалами : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.04.2002 р. № 3. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

34. Про судову практику у справах про хуліганство : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 22.12.2006 р. № 10. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

35. Про застосування судами законодавства про відповідальність за втягнення неповнолітніх у злочинну чи іншу антигромадську діяльність : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 27.02.2004 р. № 2. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

36. Офіційний сайт Верховної Ради України URL: [http:// www.rada.gov.ua/](http://www.rada.gov.ua/)

37. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України URL: <http://www.kmu.gov.ua>

38. Офіційний сайт МВС України URL: <http://www.mvs.gov.ua>

39. Офіційний сайт Верховного Суду URL: <http://www.supreme.court.gov.ua/supreme>

40. Інформаційне агентство ЛІГАБізнесІнформ URL: <http://www.lbi.ua>

41. Єдиний державний реєстр судових рішень URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua>

42. Юридична бібліотека URL: <http://www.pravo.biz.ua>